

Referat

Emne	19. møde i Biblioteksudvalget
Dato og tidspunkt	Tirsdag den 15. juni kl. 10-12
Sted	Online via Zoom
Inviterede medlemmer	Bibliotekschef Bertil F. Dorch Professor Kirsten Drøtner Lektor Knud Villy Christensen Professor Niels Chr. Petersen Lektor Jørgen Bro Røn Lektor Klaus Levinsen Professor Kaare Lund Rasmussen Professor Uffe Holmskov Lektor Tønnes Bekker-Nielsen Lektor Hans Christian Petersen Professor Jens Troelsen Studerende René Gyldenlund Pedersen Studerende Simon Blanco Lon With Souschef Thomas Kaarsted Forskningsbibliotekar Jakob Povl Holck Afdelingsleder Anders Nyegaard Mikkelsen Chefsekretær Belinda Nissen (sekretær) <u>Inviterede deltagere</u> Charlotte Wien til pkt. 4 Lone S. Madsen til pkt. 9
Afbud fra	Studerende Sandra Stevanovic (udtrådt pr. 9.9.2020) afventer ny repræsentant Hans Christian Petersen Jørgen Bro Røn

15. juni 2021

BN

bn@bib.sdu.dk
T 65502644
M 28354768

René Gyldenlund Petersen

Mødeleder

Bibliotekschef Bertil F. Dorch

Dagsorden:

- 1) Velkomst og valg af ny næstformand
- 2) Godkendelse af dagsorden
- 3) Godkendelse af referat af 18. møde den 18.12.2020
- 4) Orientering om center for Special Collections og Digital Humanities og center for forskningsdata v/Charlotte Wien
- 5) Orientering om status på budgettilpasning v/Bertil F. Dorch - bilag
- 6) Orientering om status for genåbning af SDUB under COVID 19 v/Bertil F. Dorch
- 7) Orientering om videncenter for Citizen Science v/ Thomas Kaarsted
- 8) Foreløbig Årsberetning 2018-2020 v/Bertil - bilag
- 9) Status på licensområdet v/Lone S. Madsen
- 10) Næste møde
- 11) Eventuelt

Referat:

Ad 1 – Velkomst og valg af ny næstformand

Bibliotekschefen bød velkommen til det 19. møde i Biblioteksudvalget, og orienterede om at enkelte deltagere kommer lidt senere og andre er nødt til at forlade mødet tidligere. Derudover er der inviteret et par gæster til dagens møde, Charlotte Wien til pkt. 4 og Lone S. Madsen til pkt. 9.

Kirsten Drotner er stoppet på SDU, og dermed også som næstformand for Biblioteksudvalget, derfor er der brug for at drøfte proceduren for udvælgelse af en ny næstformand.

I kommissoriet er der ikke et krav til, at der er en næstformand, men det har udvalget vurderet var en god løsning. Denne beslutning bakker Bertil F. Dorch op om, da en næstformand er en god sparringspartner i forskellige henseender.

Proceduren aftales således, at Bibliotekschefen kontakter HUM og beder dem om at finde en ny repræsentant til Biblioteksudvalget, og meget gerne en som kan overtage næstformandsposten.

Studerterrepræsentanterne er udtrådt uden at nye er valgt, dette følges der op på.

Ad 2 - Godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt.

Til et kommende møde efterlyste Klaus Levinsen en opgørelse over, hvordan corona perioden har påvirket brugermønstret. Til det oplyste Bertil F. Dorch, at han allerede har været i dialog med de andre universitetsbiblioteker, og flere har allerede givet tilsagn om at ville være med i en større undersøgelse om netop brugermønstret. Det tages op på kommende møde i udvalget når datamaterialet er klar.

Ad 3 – Godkendelse af referat af 18. møde den 18.12.2020

Referatet blev godkendt.

Ad 4 – Orientering om center for Special Collections og Digital Humanities og center for forskningsdata v/Charlotte Wien

Charlotte Wien takkede for invitationen. Derefter præsenterede hun de to nye centre, som er placeret i krydsfeltet mellem forsknings- og analysesektionen og forskerservicebåndet.

Center for Special Collections og Digital Humanities ledes af Kamilla Jensen Husen.

Tidligere lå opgaver indenfor Special Collection i båndet for materialevalg, det er nu flyttet over i forskerservicebåndet, og samtidig er der oprettet et nyt område, som omhandler Digital Humanities.

Digital Humanities er relativt nyt, og der er endnu ikke etableret nogle faste metoder. Der opleves stor efterspørgsels på Digital Humanities, da der er et ønske om at lave en mere kvantitativt orienteret forskning.

Center for Special Collections og Digital Humanities er oprettet for at styrke arbejdet med digitalisering af tekster. Centeret er fysisk placeret i forskerlæsesalen, hvor der er sket en nyindretning. Funktionen som kendes fra forskerlæsesalen bibeholdes i lokalet.

Udviklingsopgaver i centeret er bl.a.:

- Laboratorium for de gamle bøger
- Udvikling af undervisningstilbud til studerende og forskere
- CS-initiativer omkring fx musiksamlinger og kortsamlinger
- Nye formidlingsformer – udstilling 'De døde taler'
- Udvikle og styrke netværk

Herudover ligger der en del driftsopgaver, som bl.a. er registrering, sikring, bevaring, magasinering, undervisning, formidling, udlån af særsamlinger, kommunikation og fondsansøgninger.

Uffe Holmskov gjorde opmærksom på, at Anne Kathrine Overgaard med fordel kan kontaktes i forhold til de nye tiltag omkring formidling.

Knud Villy Christensen spurgte indtil plagiat tjek, hvor hurtigt gøres det? Charlotte Wien oplyste det tager 3 arbejdsdage, og der bliver bedømt ud fra en skala: grøn, gul og rød. På SDU foretager man plagiat tjek før aflevering, hvilket er specielt da de øvrige universiteter, som tilbyder plagiat tjek, gør det efter aflevering, og dermed med risiko for at de studerende

misser et afleveringsforsøg.

Center for Forskningsdata ledes af Asger Væring Larsen.

Centret består af den tidligere enhed for Research Data management, og bibliometriske services. Fælles bliver at der skal arbejdes med data og forskeradfærd. Baggrunden for sammenlægning og oprettelse af det nye center, er dels at styrke indsatsen og udnytte medarbejdernes ressourcer bedre.

Centeret er meget tværgående ud over hele institutionen.

Der løses forskellige driftsopgaver som fx guide af forskere, Open Science Policies, forskellige undervisningsaktiviteter, netværk, konsulentarbejde, mindre analyser og inde imellem benchmarking.

Klaus Levinsen spurgte om hele organisationen benytter sig af de gode tilbud. Charlotte Wien oplyste at HUM og Samf halter bagud, men der gøres en stor indsats for at komme ud i miljøerne og fortælle om de forskellige tilbud og ydelser.

Powerpoint med præsentation af de to centre sendes ud sammen med referatet.

Ad 5 – Orientering om status på budgettilpasning v/Bertil F. Dorch – bilag

Fællesadministrationen, HUM og TEK har været igennem en budgettilpasning i de første måneder af 2021.

Det overordnede sparemål for Biblioteket er 3,8 mio fuldt indfaset for 2022. I bilaget fremgår hvilke konsekvenser det har for servicen på SDUB.

Besparselsen er slået kraftigt ud på frivillige fratrædelsesaftaler, dog er enkelte stillinger godkendt til genbesættelser fra 2022. Samlet set bliver 8 stillinger nedlagt, svarende til ca. 2,5 mio.

I bilaget ses en oversigt over de services som fællesadministrationen har indstillet til at reducere i. Bertil F. Dorch fremhævede bl.a. ophør af tidsskriftcirkulation, levering til institutterne, disse to services har været lukket ned pga corona, og man har valgt at fastholde denne nedlukning pga. reduceret medarbejder ressource i budgettilpasningen.

Derudover berører budgettilpasningen Open Acces fonden.

Det budget der har været afsat til fonden, har kun kunne understøtte en meget lille procentdel af SDU's produktion, så midlerne har været brugt relativt hurtigt, hvilket har betydet at den service vi tilbyder, reelt ikke har været der.

Strategien om at skulle publicere Open Acces bliver problematisk når der ikke afsættes midler til opfyldelsen. Det optimale ville være, at Open Acces løftes op på et nationalt plan, hvis strategien om Open Acces skal lykkes senest i 2025.

Bibliotekschefen beklagede meget de serviceforringelser, og håber på at der kommer et tidspunkt med luft i økonomien, så disse services kan genoptages igen.

Biblioteksudvalget tager besparelserne til efterretning. Bibliotekets ledelse vil formidle tilpasningerne på SDUnet, så de bliver synlige for vores bruger.

Ad 6 - Orientering om status for genåbning af SDUB under COVID 19 v/Bertil F. Dorch

Status er at vi nu er nået til den fase, hvor bibliotekerne er åbent 24/7 også for eksterne brugere. De ansatte må opholde sig på Campus 50%.

Vi er gået over til et basisniveau, som betyder at afstandskravet og brug af mundbind er ophørt, ansatte på SDU vil ikke skulle fremvise coronapas, det vil de studerende dog kunne blive bedt om lidt endnu.

Biblioteket har forsøgt at have så meget åben som muligt under hele pandemien og de forskellige faser.

Ad 7 – Orientering om videncentret for Citizen Science v/Thomas Kaarsted

Videncentret for Citizen Science er et partnerskab mellem SDUB, fakulteterne, Rio og OUH. SDUB har allokeret 2-3 årsværk.

Citizen Science er begyndt at blive en anerkendt forskningsmetode, som inddrager samfundet på flere forskellige niveauer.

For samfundet:

- At bringe befolkningen tættere på videnskaben og forskerne tættere på befolkningen
- At skabe videnspredning omkring Citizen Science – internt og eksternt
- At anvende kommunikation, uddannelse og læring til at åbne forskningsprocessen for alle borgere på tværs af uddannelsesstrin og samfundslag

For forskere:

- At muliggøre excellent forskning inden for Citizen Science
- At tilbyde relevante forskerservice – og tilbyde hjælp-til-selvhelp
- At understøtte SDU's strategi for forhold til FN's Verdensmål

Opgaverne i videncentret er bl.a.

- Initiere projekter, der skal nedbryde de traditionelle skel mellem faglighed, fakulteter og de øvrige led i uddannelseskæden
- Initiere projekter i dialog med befolkningen
- Støtte forskere i at styre forskningsprojekter med det mål at opnå troværdig 'community based research' og indsamle data, levere forskning på internationalt niveau
- Fremme Open Science

I august åbner videncentrets nye hjemmeside med bl.a.

- Services (sparring og rådgivning, data management, fondssøgning)
- Hjælp til selvhelp (projektstyring, kommunikation, partnerskab, evaluering og litteratur)
- Netværk og videndeling incl. nyhedsbrev med need to know information

Man har valgt at placere videntretet på SDUB, da biblioteket er et neutralt sted, hvor tværfaglig forskning kan fremmes og, hvor ingen forfordes frem for andre.

Bibliotekschefen supplerede med at bekræfte, at der er vækstopotentiale indenfor Citizen Science. Det er derfor vigtigt at finde et leje, hvor det kan fungere mest optimalt i den situation vi er i pt. da også Citizen Science mærker budgettilpasningen. Der er genbrugt medarbejderressourcer som er sammensat på en ny måde.

Bibliotekschefen takkede Thomas Kaarsted og hans stab for den store indsats de løfter på vegne af SDU. Området fortjener en stor synlighed.

Blandt Biblioteksudvalget var der enighed om vigtigheden i brug af Citizen Science som en forskningsmetode og stor tilfredshed med at videntretet er placeret i biblioteket.

Ad 8 – Foreløbig årsberetning 2018-2020 v/Bertil F. Dorch – bilag

Udkastet til årsberetningen indeholder 3 år pga. den særlige situation vedr. corona.

Hvis Biblioteksudvalget har input til denne foreløbige årsberetning, skal disse sendes hurtigst muligt til Bibliotekschefen.

Klaus Levinsen kommenterede på udviklingen af brug af materialerne, som kan tolkes på forskellige måder, men kunne evt. tages for en dalende forskningsaktivitet i corona perioden.

Der trykkes et begrænset oplag af årsberetningen. Biblioteksudvalgets medlemmer vil modtage et eksemplar.

Ad 9 – Status på licensområdet v/Lone S. Madsen

På mødet i december blev Biblioteksudvalget præsenteret for de afbestillingsplaner, der var besluttet på licensområdet. Afbestillingerne har kun udløst ganske få henvendelser. Dog har et par enkelte klager gående på afbestillingen af Reaxy og Sport discus betydet, at de er blevet genbestilt efter aftale med direktøren.

På trods af afbestillinger på ca. 1 mio er det stadig nødvendigt at få hjælp fra direktørens omstillingspulje på ca. 1,3 mio for at kunne dække udgifterne på licensområdet.

Forhandlingsmæssigt er det gået godt, der er forhandlet en del aftaler hjem til en nulprocent prisstigning bl.a. Elsevier.

Bibliotekschefen orienterede om at det er aftalt med direktøren og Økonomi service, at der skal lægges et budget som er lidt mere langsigtet, så der kan handles i bedre tid og dermed får en bedre proces, hvor fagområderne inddrages i beslutningerne.

Ad 10 – Næste møde

Forslag til punkter til næste møde:

Klaus Levinsen foreslog en opgørelse over låneaktiviteten og brugermønstret hen over Corona perioden, gerne brudt ned på forskellige niveauer, evt. med hjælp fra SDU Analytic.

Valg af næstformand.

Ad 11 - Eventuelt

Ingenting til punktet.

Bibliotekschefen takkede for gode præsentationer og god debat, og ønskede alle en god sommer.

Med venlig hilsen

Belinda Nissen

Chefsekretær

VIDENCENTER FOR CITIZEN SCIENCE

MØDE I BIBLIOTEKSRÅDET

15. JUNI 2021

Tegning: Frits Ahlefeldt under det første danske Citizen Science-symposium på SDU

VIDENCENTRET – ET PARTNERSKAB

For samfundet:

At bringe befolkningen tættere på videnskaben og forskerne tætter på befolkningen

At skabe videnspredning omkring Citizen Science – internt og eksternt

At anvende kommunikation, uddannelse og læring til at åbne forskningsprocessen for alle borgere på tværs af uddannelsestrin og samfundslag

For forskere:

At muliggøre excellent forskning inden for Citizen Science

At tilbyde relevante forskerservice – og tilbyde hjælp-til-selvhjælp

At understøtte SDU's strategi for forhold til FN's Verdensmål

VIDENCENTER – OPGAVEN ER:

1) at initiere projekter, der skal nedbryde de traditionelle skel mellem fagligheder, fakulteter og de øvrige led i uddannelseskæden og 2) initiere projekter i dialog med befolkningen bl.a. i form af nye og etablerede medier. Et vigtigt aspekt er 3) at støtte forskere i at styre forskningsprojekter med det mål at opnå troværdig 'community based research' og indsamle data, levere forskning på internationalt niveau og 4) fremme Open Science.

Til august åbner vores nye hjemmeside med A) services (sparring og rådgivning, data management, fondssøgning) og B) Hjælp til Selvhjælp (projektstyring, kommunikation, partnerskaber, evaluering og litteratur) samt C) Netværk og videndeling (inkl. et nyhedsbrev med need to know-info).

Centret er et partnerskab mellem SDUB, fakulteterne, RIO og OUH. Fakulterne giver seed money. SDUB allokerer 2-3 ÅV. Fakulterne ad hoc.

PROJEKTER OG AKTIVITETER 2021

Write Your Future (DIAS)
Science Literacy (HUM)
Vores Historie (HUM)
Active Living Lab (SUND)
Globe at Night (NAT)

LIBER CS WG
Videncenter DYI

Active Kids (SUND)
Søer i Fritiden (NAT)
SDU bevæger sig (SUND)
LIDEM (Flere)

ECSA CS WG
Studietur

PROJEKTER, IDEER OG AKTIVITETER 2022-

Write Your xxxx-2 (DIAS)
Science Literacy (HUM)
SDU bevæger sig (SUND)
Active Living Lab (SUND)
Ide: Decisionmaking (DIAS)
Ide: Blodtryk (SUND+OUH)

LIBER CS WG
Konferencer

ESS + GYM (SUND+OUH)
Søer i Fritiden (NAT)
Globe at Night (NAT)
LIDEM (Flere fakulteter)
Talentprogram (flere fak)
Ide: Fat politics (DIAS)

ECSA CS WG
UNESCO Chair

STRATEGISK DRØFTELSE

INTERNT

- Alignment med SDU's resultatkontrakt
- Undervisning/metodekurser (bachelor, kandidat, og ph.d.) som afløsning af Talentprogram
- Samarbejde med SDG-Hub
- Dialog med SDU Klimacenter

EKSTERNT

- Arbejde mod en centeransøgning i dialog med RIO og større fond(e)
- Eksterne samarbejder som fx Media City Odense
- Internationale partnerskaber eller dialog med fx YERUN
- UNESCO Chair for Citizen Science (Connie Svabo)

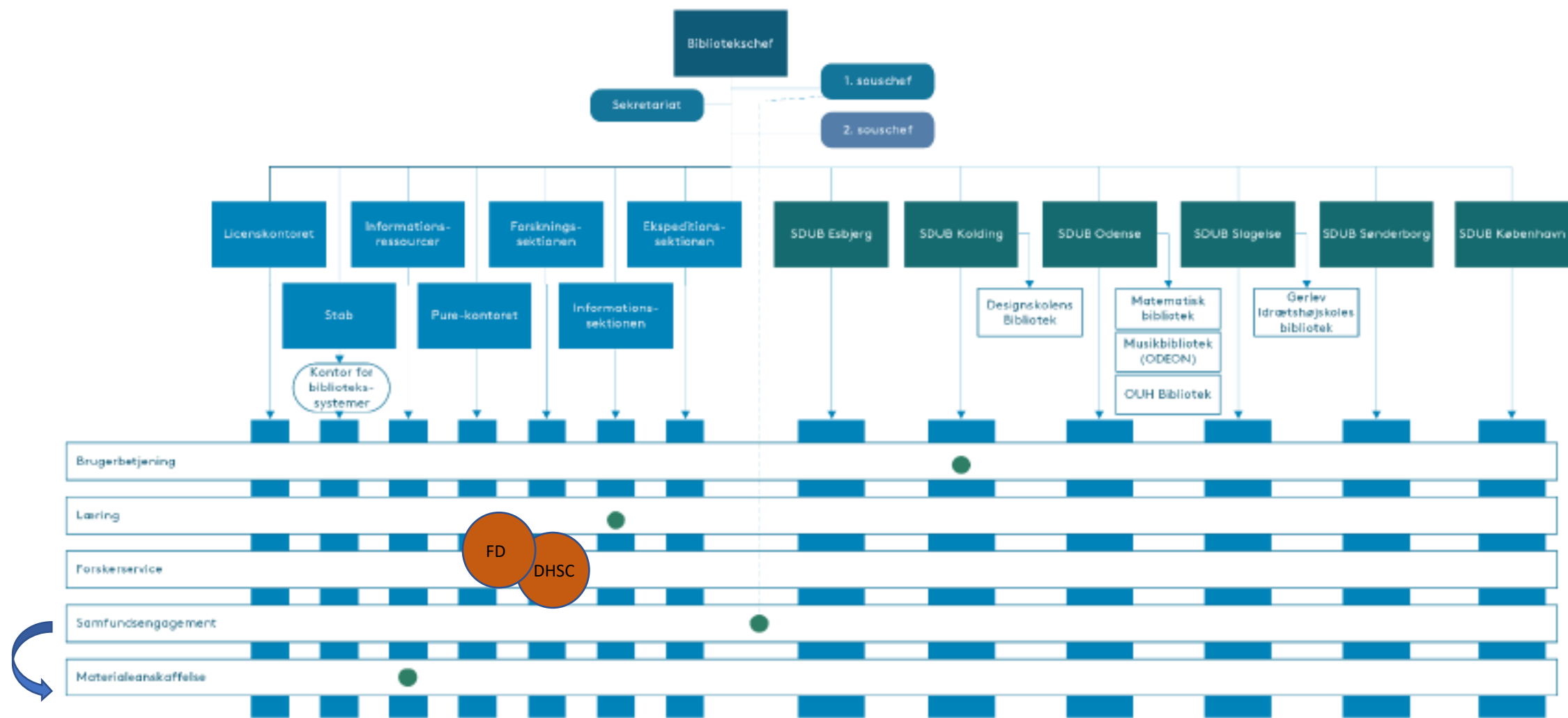
ET EKSTRA SMUGKIG IND I 2022...

- * CITSCI, MAJ, ARIZONA, USA
- * ECSA CONFERENCE, SEPTEMBER, BERLIN
- * CITIZEN SCIENCE KONFERENCE, EFTERÅR, AARHUS

2 nye centre ved biblioteket

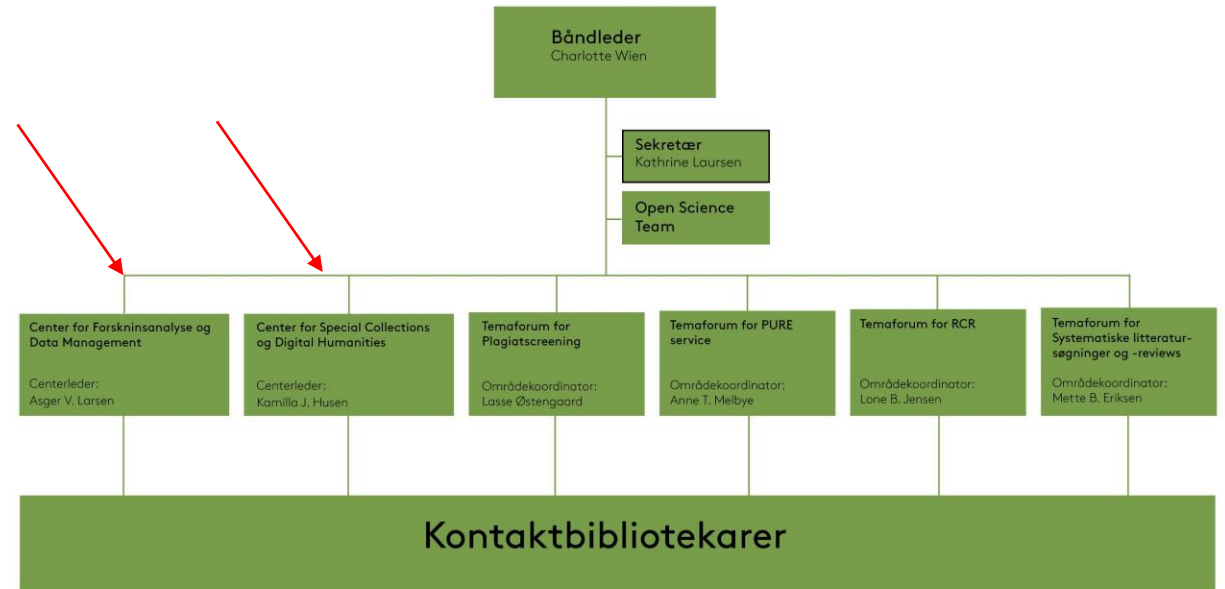
Charlotte Wien, Professor
Ansvarlig for
bibliotekets services til forskere

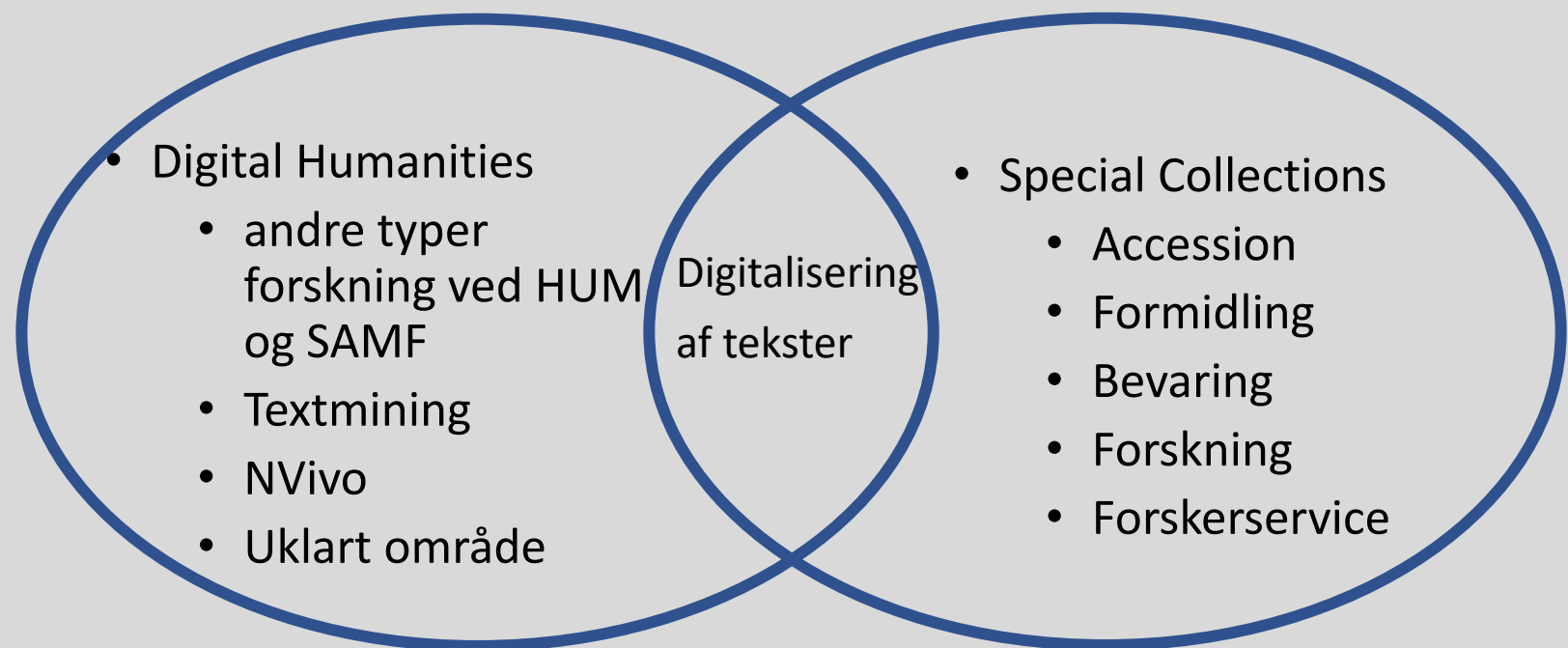
De lodrette elementer i modellen illustrerer afdelings- og personaleledelsesstrukturen. De vandrette elementer illustrerer tværgående funktioner organiseret i tværgående fælles bånd. Cirkelmarkering repræsenterer båndledere.

Centerdannelser I forskerservices (Matrixorganisationen)

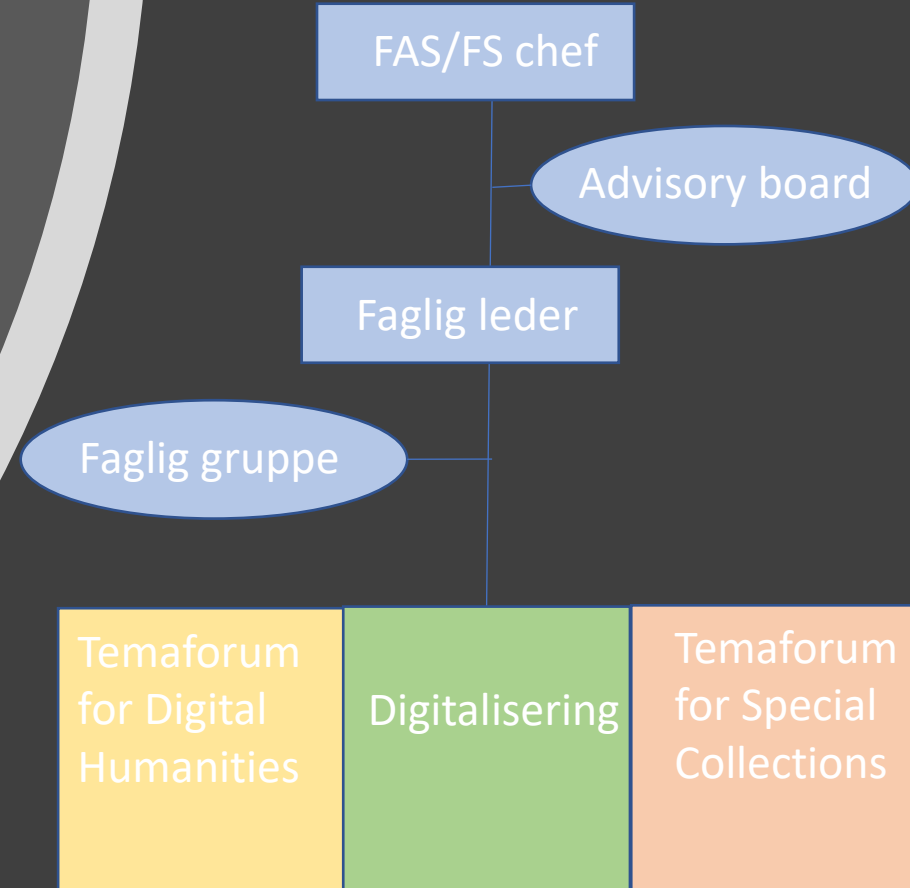
Båndet for forskerservices

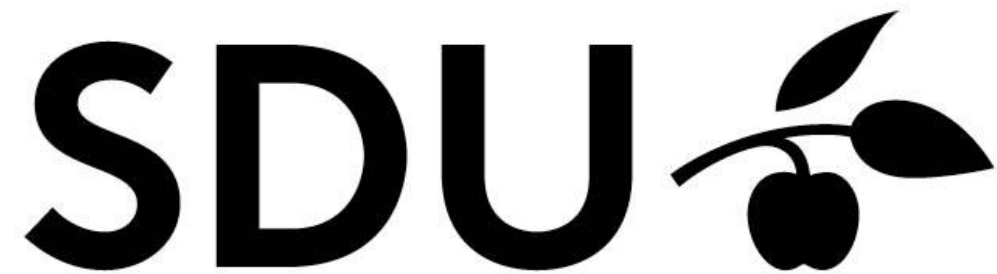

Hvad Center for Digital Humanities og Special Collections

Organisering

Værested

- Bemanding
- Temaforum for SC
- Temaforum for DH
- Studentermedhjælpere
- Frivillige

Udviklingsopgaver (ikke forskning)

- Laboratorium
- Undervisningstilbud (både DH og SC)
- Forskertilbud
- Projekttilbud til studerende (både DH og SC)
- CS-initiativer omkring fx musiksamlinger/kortsamlinger
- Nye formidlingsformer
- Udvikle og styrke netværk

Driftsopgaver

- Sikring, bevaring, magasinering
- Registrering (både katalogisering og digitalisering)
- Accession – politikker og arbejdsgange
- Tværfaglige samarbejder
- Undervisning i DH og SC
- Formidling af DH og SC
- Udlån af særsamlinger
- Formidling (Events/udstillinger)
- Forskerlæsesal
- Kommunikation (intern/ekstern) SoMe, Web mv.
- Fondsansøgninger/FUndraisin

Hvad er Center for Forskningsdata?

- RDM

- Guidance of researchers
 - Consultancy with researchers/Vejledning
- Dissemination via web-site
- Project (internal and external)
 - Commitment to CS-projects
 - Developing UCloud/Infrastructure
 - Open Science Policies
- Workshops/Teaching activities
- Networking activities/Conferences

- Research Analysis

- Guidance of researchers/consultancy
- Guidance in publication strategies
- Support for Researcher IDs
- Benchmarkings for i.e. funding applications
- Small analyses (i.e. Researcher footprint)
- Reporting for management
- ... workshops/Teaching activities/NWB/Nefus?

Shared:

Activites:

- Guidance
- Support
- Teaching
- Network

Staffing

- Shared ressource

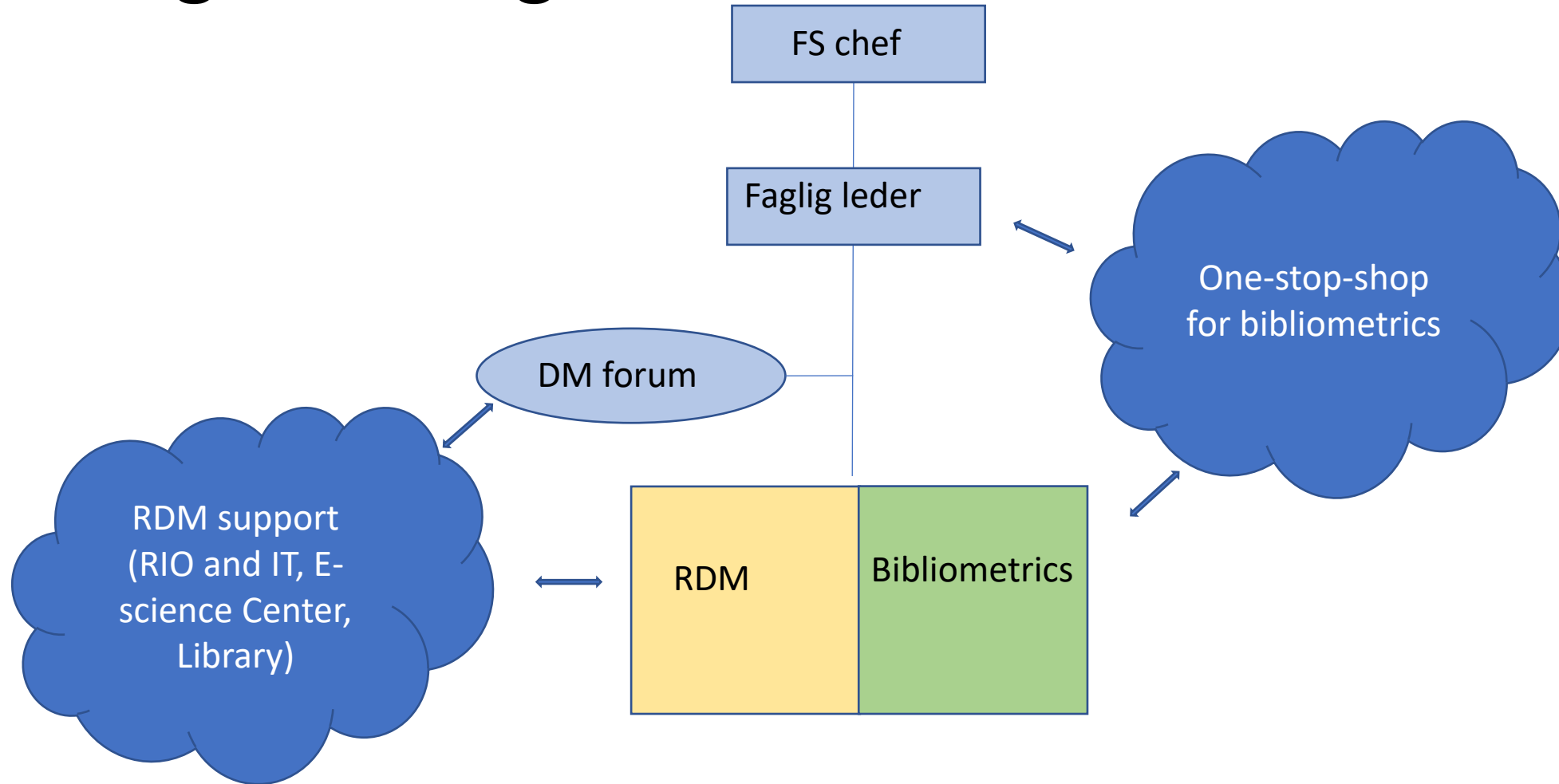
Competences

- Programming

Coordination/timedistribution

Overlap in data in specific disciplines

Organisering

Location: Individual offices

- Staffing
- Committed members of the Center
- Student assistants

SDU

Udviklingsopgaver (ikke forskning)

- RDM
 - Workshops
 - Courses in FAIR data
 - Data stewardship program (collaboration)
 - ERFA group
 - DMP template
 - Ucloud
 - Open Science Policy
 - DeIC projects
- RA
 - Automatization of templates
 - VoS viewer courses
 - Workshops on bibliometrics
 - help-to-self-help for researchers
 - Develop and collect existing teaching materials
- Shared
 - Create dissemination channel (LibGuide/Web-site)
 - Programming Open Refine (other specific tools?)
 - For PhD-students

Daily Operational tasks

- RDM
 - Guidance of researchers
 - Consultancy for researchers engaging in research projects
 - Dissemination via web-site
 - Open Science Policies
 - Teaching activities
 - Networking activities/Conferences
- RM
 - Guidance of researchers (i.e. Support for Researcher IDs)
 - Consultancy for external partners (?)
 - Annual reports for KI and TEK
 - Guidance in publication strategies for researchers
 - Benchmarkings for i.e. funding applications
 - Small analyses (i.e. Researcher footprint)
 - NWB